Jr. 1825. Nr. 88.

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD
VOOR DE
PROVINCIE DRENTHE.

Vrijdag, den 4 November.

De GOUVERNEUR der provincie DRENTHE,
Gelezen de circulaire van den heer Generaal-Major, directeur der vierde Artillerie Directie, te Breda, dato 29 october jl. no. 424, ten geleide van een exemplaar der voorwaarden, waarnaar zullen worden uitbesteed, de leveranties van onderscheidene hoeveelheden Batterij hout;

Besluit:

Die voorwaarden, in onze Bureaux, ter inzage van gegadigden, te doen voorliggen, en zulks, door plaatsing van afschrift dezer, in het gewestelijk Nieuws en Advertentie-blad, te doen aankondigen.

Assen, den [illegible] *De Gouverneur voornoemd,*
November 1825. P. HOFSTEDE.

's GRAVENHAGE, den 30 october.

In het adres der twee Kamers der Staten-generaal, in antwoord op de aanspraak, waarmede het Z. M. behaagd heeft de tegenwoordige zitting te openen, hebben de Staten-generaal, in naam der natie, aan den Koning hunne eerbiedige gevoelens van verknochtheid en dankbaarheid voor alle de zorgen, die Hoogstdezelve voor het welzijn des vaderlands draagt, aangeboden. Voorts behelst dit adres hoofdzakelijk dat de vreugde der natie over het huwelijk van den prins der Nederlanden een nieuw onderpand is van de onverbreekbare banden, die haar aan haren Monarch verbinden; - dat de behoefte, om de volksvlijt te ontwikkelen, zich overal doet gevoelen; dat dit de band is, die alle natien vereenigt; dat het achtervolgelijk alle de gedeeltelijke hinderpalen voor het geluk der volkeren zal doen verdwijnen: dat de Koning sedert langen tijd heeft getoond, dat in zijn rijk, alle de goede geschiedkundige overleveringen behouden werden en men zich bezig hield met die te volmaken naar de ondervinding der tijden en omstandigheden; - dat de Staten-generaal hopen, dat onze vriendschapsbetrekkingen met alle Mogendheden nog meerder kracht zullen verkrijgen door handelsverdragen, zoo nuttig in den tegenwoordigen staat der beschaving, en dat alles, wat onze volksvlijt bevorderen kan, steeds in 's Konings gedachten tegenwoordig is; - dat de geest van vereenigingen in maatschappijen een vermogend middel is, om groote zaken tot algemeen welzijn te verrigten; dat dezelve alle hindernissen te boven komt en alleen regtvaardigheid en bescherming vordert, en daaraan dus, onder Zr. Ms. regering, een groot veld geopend wordt; - dat, indien er ondernemingen zijn, zoo als de walvischvangst, die nog niet aan de verwachting beantwoord hebben, men zich slechts moet, dat de geest van volkenvlijt der Nederlanden alle die moeijelijkheden zal weten te overwinnen, en daar, even als elders, eindelijk eenen gunstigen uitslag verwerven; - dat onze grondwet het openbaar onderwijs in den eersten rang plaatst van de behoeften der natie; dat Z. M. dagelijks, indien het mogelijk is, eene nog grootere aandacht vestigt op dit onderwerp, dat aller welzijn moet uitmaken, en dat Hoogstdeszelfs zorgen naar waarde geschat worden, en dat de Staten-generaal daaraan de gelukkigste gevolgen voor alle klassen der maatschappij hopen; - dat te midden der zorgen, welke de gedeelten des Rijks, die ten prooi geweest zijn aan de woede der orkanen, vorderen, Z. M. zich nog bezig heeft gehouden met alles, wat den algemeenen voorspoed konde vermeerderen, door het verbeteren der communicatien, door het bevelen van een onderzoek naar den staat der rivieren, door het verbeteren van het stelsel der gevangenissen en door de reglementen voor de provinciale en stedelijke besturen aan eene herziening te onderwerpen; - dat de Staten-generaal met de naauwgezetste aandacht de voorstellen zullen onderzoeken, welke het Z. M. behagen zal hun te doen, ten gevolge der mededeeling, die Hoogstdezelve hun gegeven heeft over den staat der overzeesche bezittingen; - dat gemakkelijkheid in de invordering der belastingen, verligting der lasten, vermindering der schuld en volmaking van het munt-

stelsel de voordeelen zijn, waarvan Z. M., in zijne aanspraak het tafreel heeft geschetst; - dat de Staten-generaal met genoegen het zoo belangrijk werk van onze nationale wetgeving zien vorderen; - dat hunne taak zijn zal, om, zoo veel zij vermogen, met Z. M. medetewerken, om de natie alle die weldaden te doen genieten; dat zij met vertrouwen de voorstellen zullen verwachten, die Z. M. aangekondigd heeft, om die aandachtig te onderzoeken en met vrijmoedigheid te overwegen; want dat het geluk der natie, hetgeen steeds het onderwerp van Z. M. zorgen is, altijd het doel hunner werkzaamheden zal uitmaken, en eindelijk, dat Z. M. gezegd heeft, dat Hoogstdezelve *met een levendig genoegen ondervindt, hoe alle onze landgenooten zich meer en meer met hartelijke liefde en vertrouwen om den nederlandschen troon scharen*, en dat de Staten-generaal met genoegen deze vaderlijke woorden herhalen.

BRUSSEL, den 20 october.

De burgemeester onzer stad, zondag bij HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje ontvangen, heeft Z. K. H. namens deze stad bedankt voor de voorwerpen van natuurlijke historie, aan het museum dezer stad geschonken; en het heeft Z. K. H. behaagd, daarop te kennen te geven, dat hij in Rusland bevel gegeven had tot het bijeenbrengen eener mineralogische verzameling welke hij eveneens voor het museum van Brussel bestemd had.

— Uit Henegouwen wordt gemeld, dat den 21 dezer in die streken en wel inzonderheid in de bosschen van Chimay, zulk eene menigte sneeuw is gevallen, dat men die bosschen niet kan passeren. Vele takken waren van de boomen geknakt, en andere schade daardoor veroorzaakt geworden.

FRANKFORT, den 27 october.

Men meldt van Manheim van den 23sten, dat de Rijn binnen twee etmalen 9 voeten was gerezen, zoo men meende, ten gevolge van het plotselijk opzwellen van het meer van Constanz.

In het midden van september is de zwaarddrager van *Ibrahim* met het officieel verslag van deszelfs overwinningen in Konstantinopel aangekomen. Zijne zegeteekenen bestonden in twee gevangenen en vijf honderd afgesneden ooren, zoo gezegd werd, van gesneuvelde rebellen. Deze ooren zijn, ten overstaan van eene menigte aanschouwers, met verontwaardiging in het slijk geworpen. Tevens is een hooggestemd geschrift bekend gemaakt, betrekkelijk het veroveren van Navarino, Calamata, enz; het doordringen naar Tripolitza; het vermeesteren der engten, welke die stad verdedigden, en eindelijk het bezetten dier hoofdstad zelve.

Deze Selictar is ter regter tijde gekomen, om, door zijne medegebragte tijdingen, hoewel van oude dagteekening, den moed der bevolking van Konstantinopel eenigzins op te beuren, welke zeer was ter neder geslagen door het gerucht van de aanstaande expeditie van Lord *Cochrane*.

Men heeft in Konstantinopel verscheidene zeer aanzienlijke Grieken in verzekerde bewaring genomen, als, onder andere, de moeder van *Maurocordato*.

De plegtige notificatie van den koninklijken nederlandschen gezant, de baron *van Zuijlen van Nijevelt*, die wegens ziekte van den tolk der Porte uitgesteld was, heeft den 17 september plaats gehad.

— Men verneemt, dat de Kapitein-Pacha te gelijk met de egijptische vloot Alexandrien verlaten heeft en in de wateren van Candia verschenen is, en dat hij denkelijk een gedeelte zijner troepen op Candia aan land zal zetten en de overigen naar Morea brengen. Zijne verschijning bij Suda heeft op Spezzia veel schrik verspreid, zoo dat eene menigte inwoners naar Hydra gevlucht is. Hydra werd versterkt, uit vrees voor een aanval.

— Den 28 october. De buitengewone was van het water in den Rijn, welke, den 23sten dezer, voornamelijk in de nabijheid van Manheim heeft plaats gehad, is door zware orkanen en landhozen, die in Zwitserland hebben gewoed, veroorzaakt geworden. Bovengemelde was des Rijns is oorzaak geweest, dat er te Bazel eene zware overstrooming heeft plaats gehad, welke ruim zoo hoog en noodlottig is geweest, als die van den 27 october des vorigen jaars.

LONDEN, den 29 october.

Een der ministeriele papieren trekt thans de mogelijkheid sterk in twijfel, dat Spanje zich zal kunnen verstaan met zijne gewezen amerikaansche bezittingen, door middel van eene geldelijke opoffering van haren kant, even als het vergelijk, tusschen Frankrijk en Haïti getroffen, en wel op grond, dat de verschillende staten, zoo als Mexico, Columbia, Buenos-Aijres, Guatimala, Peru en Chili met elkanderen tractaten hebben gesloten, waarin zij zich uitdrukkelijk en onherroepelijk verbinden van niet te treden in eenigen eisch tot schadeloosstelling, die van wegens Spanje of namens die Mogendheid door eenige andere natie mogt gedaan worden, voor het verlies van hare vorige heerschappij over die landen, en tevens van geene tractaten met Spanje of eene andere natie tot nadeel hunner onafhankelijkheid te sluiten, maar in alle gelegenheden en plaatsen hunne wederzijdsche belangen te handhaven, met de waardigheid en kracht van vrije, onafhankelijke, vriendschappelijk, broederlijke en te zamen verbondene natien. Om de bepalingen van alle die

tractaten levendig te houden, bevindt zich te Panama eene soort van permanent congres, bestaande uit twee afgevaardigden van elken staat, in hetwelk alle zaken, de gemeene belangen rakende, worden overwogen.

De Keizer van Brazilien heeft de minister van marine *Barbaza*, den staatsraad *de Santo Amaro* en zijnen minister van buitenlandsche zaken opgedragen, om met sir *Charles Stuart* te onderhandelen.

— De verschillen, tusschen Sardiniën en den Deij van Tripoli, zijn ten genoege van den Koning van Sardiniën vereffend doch niet voor dat het Sardinisch eskader vijandelijkheden begonnen en drie Tripolitaansche vaartuigen, twee goeletten en eene brik in de haven verbrand, het geschut van een der batterijen vernageld en aan de Tripolitanen een groot verlies toegebragt had. De Deij heeft het bovenstaande tractaat bekragtigd en alle de hem aangeboden voorstellen goedgekeurd.

PARIJS, den 23 october.

— In de achttien eerste dagen van October zijn te Parijs 137 personen overleden, waarvan 55 aan de kinderziekte; niet een dezer was gevaccineerd.

Van Madrid wordt geschreven, den 17 october: Het verjaarfeest des Konings is den 14 dezer hier met groote illuminatie en andere vreugdebedrijven gevierd. Bij die gelegenheid heeft Z. M. eenigen onderstand in geld aan godshuizen, hospitalen, kloosters en aan weduwen en weezen verleend; doch wederom is de hoop op eene meer uitgebreidde amnestie of andere politieke verbeteringen te leur gesteld. Nog altoos verwacht men veel goeds van de consultative junta, indien zij het hoofd kan bieden aan de kuiperijen der apostolische partij, welke ten hove zeer gerugsteund wordt door twee prinsessen en pater *Crillo* en andere personen van aanzien.

De minister *Zea* schijnt zich meer en meer in het bestuur bevestigd te hebben en daartoe gebruik te hebben gemaakt van den gedurigen twist, die de bestaande partijen verdeelt. De generaal *Cruz*, zegt men, verlaat Spanje en vertrekt naar Frankrijk en Napels.

De minister van oorlog heeft bevolen, dat er vier regementen door het lot zullen aangewezen worden, om eene nieuwe expeditie naar de Havanah uittemaken, welke door de oorlogschepen *Guerrero* en *Algésiras* derwaarts zullen begeleid worden. Beide schepen worden reeds tot die reis uitgerust.

MENGELWERK.

Iets over bier en koffij.

De gewone drank onzer voorvaderen was bier. Een romeinsch schrijver, de zeden en gebruiken der bewoners dezer oorden beschrijvende, maakt daarvan reeds gewag. Het is ook nog niet lang geleden, dat de algemeene gewoonte van te bier drinken in onbruik is geraakt. Voor dertig jaren had men in Drenthe in genoegzaam alle dorpen en in verscheidene gehuchten eene bierbrouwerij.]*] Vroeger hadden vele der voornaamste landlieden zelve de de noodige gereedschappen om bier te kunnen brouwen.

In de stad Groningen bestond voorheen een groot aantal brouwerijen, onlangs waren er niet meer dan vijf of zes, en misschien thans reeds minder.

Wat is de reden van deze veranderde omstandigheden? Zeker niet dat onze voorouders dorstiger waren dan wij, maar deze, dat het tegenwoordige geslacht de voorkeur geeft aan andere dranken. Het gebruik om wijn, jenever, koffij en thee te drinken is algemeen geworden en het bier heeft hier voor moeten plaats maken. Of de staat van algemeene gezondheid, bij deze verandering van gewoonte, gewonnen dan wel verloren heeft, en of de landbouw bij het ophouden van het algemeen gebruik van bierdrinken niet veel verloren heeft, zullen wel geene moeijelijk te beantwoorden vragen zijn. Meer bezwaarlijk is de beantwoording van deze vragen. Zoude het mogelijk zijn het oude gebruik te herstellen en welke middelen zouden daartoe van wege het bestuur kunnen in het werk gesteld worden? Over het gebruik van wijn, jenever en diergelijke geestrijke dranken kan veel gezegd worden, zoo wel voordeelig als nadeelig. Een matig gebruik van geestrijk vocht, bij zekere omstandigheden en in ons vochtig en afwisselend klimaat, is niet altijd aftekeuren. En wat het misbruik betreft, dit verdient altijd en overal afkeuring. Wij zullen hier bij thans niet stille staan en slechts nog iets bijbrengen over het gebruik van de koffij.

Deze drank, behoorlijk bereid en met mate gebruikt, is niet ongezoud en in vergelijking gebragt met de thee, verdient deszelfs gebruik aanprijzing. De thee toch is op zich zelve en stellig ongezond en eerst dan is deszelfs matig gebruik onschadelijk, wanneer de maag er aan gewoon geworden is. Er zijn gewesten, waar men de thee bloot als geneesmiddel, bij zekere ongesteldheden, beschouwt en waar dezelve als zoodanig blootelijk in de apotheken te verkrijgen is. De koffij wordt echter ook dan ongezond, wanneer er onmatig gebruik van gemaakt wordt, maar vooral is het nadeelig koffij te drinken op die wijze als zulks doorgaans bij onze lieden plaats heeft, niet zoo zeer door de koffij, maar door de ontzettend groote hoeveelheid warm water, waarmede men bij herhaling, zelfs eenige keren 's daags,

[*] Zie tegenwoordige staat van Drenthe, bladz. 94.

de maag vol giet. Dit veroorzaakt verzwakking van de maag, gebrekkige spijsvertering, ontstelde zenuwen enz. Het ware dus te wenschen, dat men, zoo lange men het voorvaderlijk gebruik van bierdrinken niet herstelt, en onder andere dranken, aan de koffij de voorkeur blijft geven, zich zocht te gewennen om minder dikwerf en minder veel, maar betere, koffij te drinken, even als men zulks in Duitschland doet. Voor hun die dezen raad zouder genegen zijn te volgen, voege ik nit een duitsch dagblad nog dit hier bij.

De goedheid of slechtheid van de koffij hangt niet blootelijk af van de dengdzaamheid en hoeveelheid der boonen, die men gebruikt, maar ook zeer veel van de wijze van toebereiden. Uit onkunde of achteloosheid worden de boonen dikwijls te zwaar gebrand, waardoor de geur en eigenlijke koffijsmaak spoedig verloren gaat; de boonen moeten niet zwart maar slechts bruin gebrand worden. Men moet verder slechts weinig te gelijk branden; brandt men veel te gelijk, dan geschiedt zulks niet gelijkmatig. Van gemalen koffij vervliegt ligtelijk de geur; men moet daarom ook niet veel te gelijk malen en die dan zorgvuldig voor de lucht bedekken. Die koffij is doorgaans de beste, welke gemaakt wordt van boonen, die zoo eerst gebrand en gemalen zijn.

ADVERTENTIE.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING ter Rolle der Geregtelijke Uitwinningen, bij de regtbank van eersten aanleg zitting houdende te Assen:

Van een HUIS en HOF, de zoogenaamde nieuwe Pispot, gelegen op de Oude-Smilde, gemeente Smilde, zijnde de hof groot ongeveer veertien roeden, bezet gedeeltelijk met winterrogge en gedeeltelijk met tuinvruchten; van een stuk veld-grond groot ongeveer vier-en-tachtig roeden; van een stuk bouwland groot ongeveer één bunder en acht roeden, gedeeltelijk bezet met zomer- en winterrogge, aardappelen en boekweit en gedeeltelijk met gras; van een stukje groenland groot ongeveer twintig roeden; van eene baggelarij of dargrond, groot ongeveer vijf-en tachtig roeden, gedeeltelijk groen, baggelgaten en heideveld; van een stuk veldgrond in de onverscheidene markte van de Oude-Smilde, groot ongeveer twee en een halve bunder. Alle welke goederen gelegen zijn bij en naast elkanderen op de Oude-Smilde, gemeente Smilde, kanton en arrondissement Assen, provincie Drenthe, bewoond en gebruikt door de gearresteerde partij en aan dezelve in eigendom toebehoorende;

Gearresteerd als onroerend goed, ten laste van *Evert Akkerman*, landbouwer wonende op de Oude-Smilde voormeld;

Ter requisitie van den heer Mr. GERHARDUS LAMBERTUS KNIPHORST, openbaar notaris residerende en wonende te Meppel, dewelke tot zijnen procureur heeft gesteld Mr. HENDRIK JAN CARSTEN, wonende te Assen aan de vaart;

Bij proces-verbaal van den deurwaarder *Albert Jan Thurkow*, van den dertienden junij 1800 vijf-en-twintig, waarvan dienzelfden dag afschrift is gelaten aan den heer *H. H. van Lier*, griffier bij het Vredegeregt van het kanton Assen en aan den heer *L. Hoving*, eerste Assessor van den Schout te Smilde; dit proces-verbaal is geregistreerd te Assen, den vijftienden junij 1800 vijf-en-twintig, en overgeschreven ten bureele van hypotheken te Assen den zeventienden daaraanvolgende, en ter griffie der regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Assen, den een-en-twintigsten dierzelfde maand.

De executant heeft de boven omschrevene goederen op den prijs gesteld van vijf guldens, zullende de voorlopige toepassing plaats hebben ter rolle der Geregtelijke Uitwinningen bij de regtbank hovengemeld, op maandag den een-en-twintigsten november 1800 vijf-en-twintig, des voordemiddags te half elf uren, terwijl de eerste afkondiging van de memorie van lasten heeft plaats gevonden den derden october jongstleden.

Assen den 2 november 1825. H. J. CARSTEN, *procureur.*

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN ENZ., VERKOCHT

TE MEPPEL, *op de markt van den 20 october.*

Nieuwe rogge, het mud	*f* 4 - 83	Boter, 1½ pond	*f* 1 - 10
Boekweit, het mud . .	- 3 - 50		

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 31 october.*

Nieuwe rogge, het mud	*f* 3 - 75	Boter, het pond . . .	*f* 0 - 52½
Boekweit, het mud . .	- 2 - 90		

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 1 november.*

Nieuwe rogge, het mud	*f* 4 - 30	Boter, het pond	- 0 - 60
Boekweit, het mud . .	*f* 3 - 40		

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 31 october.

Werk. Schuld 2½ pCt	57⅛ a 58	Losrenten 2½ pCt.	87¾ a 88¼
Restant Uitg. dito	1 1/16 a ⅛	Loten	59 a 61
Kans-Biljetten . . .	22⅝ a 23	Ned. Handelmaats.	93 a ⅛
Amort. Sijndic. 4½ pCt.	99¼ a ¾		

133ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Tweede klasse, 11de en laatste lijst.

Nr. 30794, een prijs van *f* 1000 | Nr. 18352, eene premie van *f* 5000

Te Assen bij *C. VAN GORCUM*, Provinciale Drukker.